

POSTANOWIENIE

Dnia 27 listopada 2013 r.

Referendarz sądowy w Sądzie Okręgowym w Warszawie

Wydział II Cywilny – Ewa Kwiatkowska

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2013 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. R.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Wojewodę (...) i (...)W.

o zapłatę

w przedmiocie wniosku powódki o zwolnienie od kosztów sądowych w całości

postanawia:

1. zwolnić powódkę M. R. od kosztów sądowych w części, to jest od opłaty sądowej od apelacji ponad kwotę 2000 zł (dwa tysiące złotych);

2. oddalić wniosek powódki M. R. w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

Wraz z apelacją od wydanego w niniejszej sprawie wyroku Sądu Okręgowego z dnia 29 sierpnia 2013 r. pełnomocnik powódki złożył wniosek o zwolnienie powódki od kosztów sądowych w całości. W załączonym oświadczeniu majątkowym powódka wskazała, że pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym z mężem. Powódka posiada dom mieszkalny o powierzchni 109 m², położony na działce o powierzchni 1078 m². Powódka otrzymuje dochód w wysokości 785, 27 zł z tytułu emerytury, mąż uzyskuje dochód w wysokości 2 717, 45 zł z tytułu emerytury. Powódka wskazała strukturę wydatków.

W ocenie Referendarza sądowego, wniosek powódki M. R. zasługuje na uwzględnienie jedynie częściowo.

Zwrócić należy uwagę, iż w świetle przepisów obowiązującej ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 z późn. zm.) instytucja zwolnienia od kosztów sądowych stanowi szczególną pomoc państwa dla osób najbardziej potrzebujących, które ze względu na ich trudną sytuację materialną nie mogą uiścić kosztów sądowych bez wywołania uszczerbku w koniecznych kosztach utrzymania siebie i rodziny. Strona ubiegająca się o taką pomoc powinna jednak wcześniej poczynić oszczędności we własnych wydatkach, do granic zabezpieczenia koniecznych kosztów utrzymania siebie i rodziny. Dopiero gdyby tak poczynione oszczędności okazały się niewystarczające, Sąd (Referendarz sądowy) może zwolnić ją z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych.

Analizując całokształt sytuacji materialno – rodzinnej powódki M. R., Referendarz sądowy doszedł do przekonania, iż w zakresie możliwości finansowych powódki pozostaje uiszczenie opłaty sądowej od apelacji w kwocie 2000 zł (wysokość całej opłaty sądowej od apelacji w wynosi 100 000 zł). Powódka wraz z mężem otrzymują stały dochód w wysokości ok. 3500 zł. Instytucja zwolnienia od kosztów sądowych, jako odstępstwo od zasady odpłatności cywilnego postępowania sądowego ma bowiem charakter wyjątkowy, zastosowanie powinna znajdować w sytuacjach szczególnych, zaś osoba w szczególności inicjująca postępowanie sądowe powinna w pierwszej kolejności we własnym

zakresie zabezpieczyć konieczne na ten cel środki. Należy zauważyć, iż gdy strona dysponuje środkami finansowymi, nawet jeżeli gros z nich obowiązana jest wydatkować na bieżące potrzeby, w ocenie Referendarza sądowego, brak podstaw ku temu, aby zwalniać stronę od kosztów sądowych w całości, przyzwalając tym samym na sytuację, w której inne wydatki strony znajdują pierwszeństwo przed należnościami na rzecz Skarbu Państwa. Z takiego przywileju korzystają jedynie koszty niezbędne do koniecznego utrzymania siebie i rodziny. Każde postępowanie pochłania pewien nakład kosztów wobec czego osoby posiadające możliwości partycypowania w nich chociażby w części we własnym zakresie powinności tej dowolnie pomijać nie mogą.

Trzeba mieć również na uwadze, iż obowiązkiem osób przygotowujących się do procesu jest zgromadzenie środków finansowych na koszty sądowe nie tylko z bieżących dochodów, lecz także z tych uzyskiwanych w dłuższym czasie. Strona powinna przygotować się do obowiązku ponoszenia możliwych opłat poprzez poczynienie oszczędności i ograniczenie innych wydatków, które nie są niezbędne (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 07 stycznia 2010 r., II PZ 31/09, LEX nr 577838).

Nie wiadomo obecnie jak będzie kształtowała się kondycja finansowa powódki w przyszłości i jakie koszty sądowe będzie musiała ponieść w toku procesu, stąd brak podstaw do zwolnienia od kosztów sądowych także w zakresie wykraczającym poza opłatę sądową od pozwu.

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o przepis art. 101 w zw. z art. 102 w zw. z art. 118 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, orzeczono jak w sentencji.

(...)

(...)